

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De heer ir. G.N. Kok
Dijkgraaf van het Waterschap Rivierenland
Postbus 599
4000 AN TIEL

RIVIERENLAND			
Class nr		bijl <u>1/17</u>	
Ontvangen. 22 JUNI 2010			
Op	Ald	Par.	Foco aant:
	1		
	2		
	3		
	4		
			Akk.
			☐ op ☐ par

Plesmanweg 1
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag
T 070 351 6171
F 070 351 7895
www.minvenw.nl

Contactpersoon

T -

Ons kenmerk
VenW/DGW-2010/867

Uw kenmerk
200939924

Bijlage(n)
1

Datum **21 JUN 2010**
Onderwerp **Projectbeslissing (SNIP3) Ruimte voor de Rivier maatregel Munnikenland**

Geachte heer Kok,

Met veel waardering heb ik kennisgenomen van uw projectontwerp voor de PKB-maatregel 'Uiterwaardvergraving Brakelse Benedenwaarden en Dijkverlegging Buitenpolder Het Munnikenland'.

Dit projectontwerp heeft u bij brief van 6 november 2009 met kenmerk 200939924 aangeboden aan de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat. Op 26 april 2010 heeft u mij per brief met kenmerk 200939924/116859 verbeterde en aanvullende documenten aangeboden.

Uw inrichtingsplan is in lijn met het voorkeursalternatief (SNIP2a) en verbetert deze nog op een aantal punten. Met het inrichtingsplan wordt voldaan aan de PKB doelstelling voor waterveiligheid en ruimtelijke kwaliteit. De maatregel kan conform de randvoorwaarden van de bestuursovereenkomst, getekend op 25 januari 2007, gerealiseerd worden. Ik complementeer u met het door u geleverde werk; het is een mooi plan voor deze cultuurrijke omgeving.

Mede op basis van het advies van de programmadirectie Ruimte voor de Rivier (zie bijlage) deel ik u mee dat ik instem met het voorgestelde inrichtingsplan.

Ik reserveer € 46,6 miljoen (prijspeil 2009) voor de realisatie van de maatregel. Daarbij merk ik op dat het definitieve budget pas wordt vastgesteld als de aanbestedingsresultaten bekend zijn.

U heeft inzicht gegeven in de kosten en verantwoordelijkheden van het toekomstige beheer en onderhoud. Mijn positieve SNIP3 beslissing heb ik mede gebaseerd op de afspraken over het beheer en onderhoud zoals vastgelegd in het door u overlegde concept beheerplan. Ik ga er van uit dat in het definitieve beheerplan tevens afspraken worden vastgelegd over de beheerskosten van de gemeente Zaltbommel.

De projectbeslissing markeert de overgang van de planstudiefase naar de realisatiefase. Ik waardeer het dat u als waterschap ook de uitvoering van de maatregel op u wilt nemen.

In uw adviesnota heeft u nog enkele aandachtspunten voor de realisatiefase opgenomen. Ook de Programmadirectie Ruimte voor de Rivier heeft naar aanleiding van de toetsing een lijst opgesteld van uitvoeringsaspecten die nog nadere uitwerking behoeven voordat gestart kan worden met de aanbesteding. Ik ben blij te constateren dat de belangrijkste aandachtspunten in de door mij ondertekende realisatieovereenkomst zijn verwerkt.

Ons kenmerk
VenW/DGW-2010/867

Ook de bestuursovereenkomst die de onderlinge samenwerking tussen de verschillende overheden extra faciliteert heb ik ondertekend. De inzet en samenwerking van de verschillende overheden is en blijft van groot belang voor het succes van een veilig en mooi riviereengebied.

Ik zie uit naar een start van de uitvoering in de tweede helft van 2011 en de oplevering van de maatregel uiterlijk in december 2015.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,

ir. Camiel Eurlings

Bijlage 1: Bevindingennotitie SNIP 3 Munnikenland

Programmadirectie Ruimte
voor de Rivier

A. Inleiding

Op 25 januari 2007 heeft de Staatssecretaris een bestuursovereenkomst gesloten met het Waterschap Rivierenland voor de PKB-maatregel Uiterwaardvergraving Brakelse Benedenwaarden en Dijkverlegging Buitenpolder het Munnikenland, gelegen aan de zuidoever van de Waal. Voorafgaande daaraan was op 21 juni 2006 al een bestuursconvenant gesloten tussen de ministeries van V&W en LNV, het waterschap Rivierenland, provincie Gelderland en de gemeente Zaltbommel voor het uitvoeren van de planstudie voor de herinrichting omgeving van het Munnikenland en Slot Loevestein. Dit bestuursconvenant kent meerdere doelstellingen voor een groter gebied. De PKB-maatregel maakt daar het grootste onderdeel vanuit.

Datum
3 mei 2010

Ons kenmerk
RvdR/2010/0864

Op 22 september 2008 heeft de initiatiefnemer het SNIP2A-advies aan de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat gezonden om de beslissing over het voorkeursalternatief te nemen. Het voorkeursalternatief (SNIP2A) is op 17 november 2008 door de Staatssecretaris goedgekeurd.

Hoofdpunten uit de SNIP 2A beslissing waren, naast de uitgesproken waardering en complimenten, de volgende aandachtspunten voor het vervolg:

- hydraulische optimalisatie van het ontwerp;
- uitwerking van beheer en onderhoud;
- kostenraming en financiering;
- onteigeningstitel;
- voorbereiding realisatiefase.

Op 6 november 2009 heeft het waterschap het projectontwerp (SNIP 3) ingediend. Naar aanleiding van de toetsresultaten heeft het waterschap op 22 januari 2010 respectievelijk 22 april 2010 aanvullende en aangepaste documenten verstrekt.

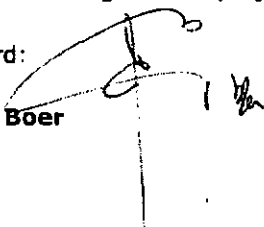
Alle documenten die bij het SNIP3-advies zijn ingediend, zijn inhoudelijk getoetst. Er is nagegaan of de documenten voldoende informatie van goede kwaliteit bieden, waarop een projectbeslissing kan worden gebaseerd.

In deze bevindingennota is ook het oordeel van RWS Oost-Nederland meegenomen en zijn de adviezen van het landelijk Q-team betrokken bij de *beoordeling van ruimtelijke kwaliteit*. De audits door Deltares en de Waterdienst zijn verwerkt in het oordeel over veiligheid.

Deze bevindingennotitie richt zich op de bevindingen die relevant zijn voor de besluitvorming door de minister. Daarnaast heeft de PDR op basis van de toets een lijst opgesteld van concrete verbeterpunten, die voorafgaand aan de indiening van het voorontwerp-bestemmingsplan en de vergunningen en/of de aanbesteding van het werk in de stukken moeten zijn doorgevoerd. Bij het SNIP3 besluit zal het waterschap Rivierenland als realisator al deze punten expliciet tot zijn verantwoordelijkheid moeten rekenen. Deze verbeterpunten zijn echter niet van essentieel belang voor de projectbeslissing.

Voor akkoord:

Ingwer de Boer

B. Samenvatting

Het voorliggende projectontwerp voldoet aan de doelstellingen van veiligheid en ruimtelijke kwaliteit en is naar de huidige verwachting binnen het beschikbare budget van 52,2 miljoen Euro, marge 12,7% en uiterlijk in 2015 te realiseren. De initiatiefnemer is er in geslaagd om veel van de belangen en wensen in het ontwerp samen te brengen. Ook zijn onderdelen, waar in andere projecten veel zorgen over zijn, bij dit project goed opgepakt zoals de afwegingen rond hydraulica, beheer en archeologie. Daarnaast bevat het plan zeer innovatieve onderdelen, met name het ontwerp van de nieuwe dijk.

De kwaliteit van de onderbouwing is na de verschillende aanvullingen van voldoende niveau om te kunnen vaststellen dat het projectontwerp ook technisch en juridisch uitvoerbaar is. Wel moeten, voorafgaand aan de indiening van het bestemmingsplan en de vergunningsaanvragen en/of de start van de aanbesteding, de stukken nog op een aantal punten worden aangevuld / aangepast. De te verwerken punten zijn in een aparte lijst opgenomen, die onderdeel uit zal maken van de Realisatieovereenkomst c.q. het plan van aanpak voor de realisatie.

De aandachtspunten die bij de SNIP 2A beslissing zijn aangegeven zijn goed opgepakt. Het ontwerp is hydraulisch verder geoptimaliseerd, het beheer en onderhoud is nader uitgewerkt en afgewogen, over de onteigeningstitel heeft veel overleg plaatsgevonden en is ingewonnen advies opgenomen in de stukken. Het aandachtspunt kostenraming en de daaronder liggende risico's van grondstromen is uitgebreid onderzocht. Dit heeft geleid tot een hogere kostenraming dan was aangegeven bij het SNIP 2A, maar destijds was reeds opgemerkt dat de PDR een andere risico-inschatting had dan de initiatiefnemer.

**Programmadirectie Ruimte
voor de Rivier**

Datum
3 mei 2010

Ons kenmerk
RvdR/2010/0864

C. Bevindingen van de toets

Hieronder volgt een nadere uiteenzetting van de toetsresultaten. De bevindingen zijn geclusterd onder de thema's: veiligheid, ruimtelijke kwaliteit, draagvlak, juridische haalbaarheid, uitvoerbaarheid en projectbeheersing.

Programmadirectie Ruimte voor de Rivier

Datum
3 mei 2010

Ons kenmerk
RvdR/2010/0864

Veiligheid

Waterstanddaling

taakstelling

De hydraulische taakstelling wordt gehaald. De waterstanddaling is duidelijk groter dan destijds in het voorkeursalternatief (12,1 t.o.v. 10,6 cm). Daarmee is een van de aandachtspunten uit de SNIP 2A toetsing goed aangepakt; daarin was gevraagd om ten behoeve van het beheer een grotere marge ten opzichte van de werктаakstelling (10,0 cm) te realiseren. Daarmee wordt ook de taakstelling zoals opgenomen in de PKB (11 cm) gerealiseerd, aldus de conclusie van Deltares.

Relatie met particuliere ontgroning

Dit resultaat is inclusief de waterstanddaling van 0,6 cm die gerealiseerd zal worden in het particuliere ontgrondingsproject Gandelwaard, waarvoor vergunningverlening ophanden is. Mocht dit project onverhoopt niet tot (volledige) uitvoering komen dan nog wordt de taakstelling gehaald, maar zal bij de maximale vegetatieontwikkeling eerder ingegrepen moeten worden qua beheer, om de taakstelling duurzaam te garanderen.

Ten behoeve van de vergunningverlening in het kader van de Waterwet (Wbr-aspecten) dienen hiervoor 2 scenario's in het beheerplan voor de terreinbeheerder te worden opgenomen. Bij indiening van de vergunningaanvraag dient te worden uitgegaan van het scenario, waarin de ontgroning Gandelwaard niet (volledig of op tijd) wordt gerealiseerd.

Opstuwing Afdamde Maas

Bij de SNIP2A-beslissing is beheersing van het risico "opstuwing Afdamde Maas" bij de PDR gelegd, omdat de initiatiefnemer geen mogelijkheden heeft om deze opstuwing te verminderen. De opstuwing wordt gecompenseerd door het waterstandsverlagend effect van de benedenstrooms gelegen maatregelen Avelingen en Noordwaard binnen het programma. Daarmee is dit geen risico meer ten gevolge van het Programma Ruimte voor de Rivier.

Naar aanleiding van de vragen rond opstuwing is geconstateerd dat er op de Afdamde Maas onduidelijkheid bestaat over de toetspeilen. De Waterdienst is verzocht om de toetspeilen voor de km-raaien 244 t/m 246 langs de Afdamde Maas te controleren en zondig tot aanpassing van de toetspeilen te komen. Daarna is het de taak van waterschap Rivierenland (als dijkbeheerder) om op basis van de herziene toetspeilen (of op basis van HR 2011) de toetsing van de Maasdijken rond de Afdamde Maas uit te voeren. Afhankelijk van die toetsing zal duidelijk worden of aanpassingen noodzakelijk zijn. Daarmee is duidelijk dat dit een exogeen risico is voor het programma RvdR (dus buiten de scope), dat terug zal kunnen komen in het HWBP.

Dijkontwerp

Het dijkontwerp is een innovatief en robuust concept, dat voldoet aan de eisen van waterveiligheid en dat de andere doelstellingen van het project ondersteunt.

De innovatie is vooral te vinden in het toepassen van gebiedseigen materiaal en de erosiegevoeligheid van de dijk: erosie mag.
De veiligheid van de nieuwe waterkering is in de rapportage voldoende aangetoond.

Programmadirectie Ruimte voor de Rivier

Datum
3 mei 2010

Ons kenmerk
RvdR/2010/0864

De breedte en het profiel van de dijk zijn goed onderbouwd, vanuit de veiligheidsfunctie, de toe te passen materialen, het risico op afslag (erodeerbaar) en vertrappen door vee en de invloed van wortelende bomen. Daarnaast is de vormgeving mede bepaald (talud) door de functie als hoogwatervluchtplaats en beweidingsplaats in perioden, waarin grote delen van het gebied nog te nat zijn. De dijkhoogte is niet conform de leidraad, inclusief addendum bepaald, maar kent een extra robuustheidstoeslag van 30 cm, conform het generieke beleid van waterschap Rivierenland. Het dijkontwerp is daarmee in beginsel niet sober, (mogelijk) wel doelmatig: Door het robuuste ontwerp verloopt ook de zetting van de dijk sneller, waardoor deze eerder (namelijk eind 2015) geschikt is om water te keren dan een traditioneel ontwerp. Dit levert winst op voor de uitvoeringsduur; de financiële consequenties zijn naar verwachting beperkt omdat uit het gebied vrijkomende grond wordt toegepast en het een klein deel van het totale dijklichaam betreft..

Aan de Waterdienst is gevraagd om de ontwerppeilen voor de te verleggen Munnikenlandse dijk op basis van de nu bestaande hydraulische gegevens op korte termijn vast te stellen.

Dit innovatieve concept kan niet op de standaard wijze worden getoetst. Uit de audits van Deltares en Waterdienst en het door het waterschap ingewonnen advies van ENW blijkt dat de dijk zo robuust is dat de veiligheid van de dijk is aangetoond.

Buitendijkse bebouwing

Door de dijkverlegging komen twee boerderijen buitendijks te liggen. Deze panden zijn dan niet meer veilig qua hoogteligging en/of een te groot deel van de agrarische gronden is niet meer geschikt voor landbouwkundig gebruik. Deze bedrijven (en de omliggende agrarische percelen) zullen daarom worden aangekocht en de panden gesloopt.

In het bestemmingsplan en de Waterwetvergunning (Wbr-aspect) wordt rekening gehouden met de nieuwbouw van een jeugdaccommodatie in het nieuwe buitendijkse gebied. Initiatiefnemer daarvoor is het Wereldnatuurfonds e.a. De accommodatie wordt door WNF c.s. gefinancierd en gerealiseerd. Ook zullen de overige vergunningen (bijv. NB-wet) door deze derde partij worden aangevraagd. De locatie is afgestemd met het ontwerp en heeft geen invloed op de beoogde waterstandsaling.

Ruimtelijke kwaliteit

Ruimtelijke ontwerp kwaliteit

Het plan zit op hoofdlijnen goed in elkaar; het herstellen van een dynamische kom, het ontwerp van een nieuwe dijk en de aandacht voor cultuurhistorie en beleving maken het een bijzonder project; Enkele ontwerpkeuzes, zoals de ontsluitingsroute bij de ingang van het gebied en de situering van het toeristisch overstappunt, dienen nader te worden onderbouwd.

Het talud van (het zuidwestelijk deel van) de Wakkere Dijk is vanuit ruimtelijke kwaliteit niet als optimaal beoordeeld. Bij de nadere uitwerking van de

grondbalans heeft de initiatiefnemer echter geen mogelijkheden gezien om hiervoor een andere oplossing te vinden.

Programmadirectie Ruimte voor de Rivier

Eindoordeel Q-team

Het eindoordeel van het Q-team is als bijlage 2 bij deze bevindingennota gevoegd.

Datum
3 mei 2010

Ons kenmerk
RvdR/2010/0864

Het Q-team concludeert het volgende: Het projectvoorstel heeft de hoge ambities uitstekend weten te vertalen in een uitstekend ruimtelijk ontwerp dat de rivierdynamiek van de Waal ruimte geeft om hier een uniek stuk van het riviereengebied. De tweede doelstelling van de PKB Ruimte voor de Rivier is voorbeeldig ingevuld. Op alle fronten is uitstekend werk verricht: het samenstellen van het projectteam, het integraal ontwerpen en verbeelden, innovatief denken en handelen en zeker niet in de laatste plaats: het regisseren van de inspraak.

De enige zorg die resteert bij het Q-team is de detaillering van het tracé van de nieuwe beoogde Tribune dijk nabij de aansluiting op de Maasdijk. Is het onderste uit de kan gehaald om daar de belangrijke toegang naar de uiterwaard in alle opzichten tot een icoon van het gebied te maken? Het Q-team heeft daar nog geen goed zicht op gekregen: zijn er alternatieven gemaakt die beter zijn dan nu in het projectvoorstel is opgenomen maar om andere redenen zijn verlaten? De detailtekening in het projectvoorstel voor dit onderdeel is nog niet veel meer dan een vergroting van de inrichtingskaart. Het Q-team doet de aanbeveling dit belangrijke onderdeel van het plangebied nog onder de loep te nemen en eventueel nog aan te passen voordat de uitbesteding plaatsvindt. Het Q-team biedt aan in dit 'verfijningstraject' daarover mee te denken en te adviseren.

Natuur

Het inrichtingsplan betekent een sterke uitbreiding van het areaal natuurgebied en zorgt er tevens voor dat nu nog versnipperde, kleinere gebieden (Waarden van Loevestein, Bloemplaat, natuurgebiedjes aan weerszijden van Den Nieuwendijk) tot één aaneengesloten natuurgebied van robuuste omvang worden gesmeed.

Kaderrichtlijn Water

RWS Oost Nederland is van oordeel dat dit plan goed bijdraagt aan het realiseren van KRW-doelen, zoals opgenomen in het BPRW. Er ontstaat 90 ha nieuwe natte natuur door de dijkverlegging en 20 ha door de uiterwaardverlaging in de Brakelse Benedenwaarden-oost. Daarnaast wordt circa 2 km getijdegeul (Gandelwaard) en 2,9 km aangetakte strang gerealiseerd.

Draagvlak

Kwaliteit ontwerp- en besluitvormingsproces

Het proces met bewoners en belanghebbenden is innovatief aangepakt en heeft tot veel "meewerken aan de plannen" geleid.

Bestuurlijke partijen hebben hun medewerking toegezegd voor de vaststelling van het plan en de eerste stappen in besluitvorming zijn al gezet. De gemeente Zaltbommel heeft aangegeven te kunnen instemmen (met inachtnaam van gemaakte opmerkingen en mits het plan niet meer op essentiële punten wordt gewijzigd) met het concept voorontwerpbestemmingsplan, zoals dat nu voorligt en bereid te zijn dit plan in procedure te brengen en aan de gemeenteraad voor

te leggen. De raad heeft zich nog niet uitgesproken over het voorontwerpbestemmingsplan. Wel heeft de raad in zijn vergadering van 10 september 2009 ingestemd met het inrichtingsplan en kennisgenomen van het concept voorontwerpbestemmingsplan van augustus 2009.

Programmadirectie Ruimte voor de Rivier

Datum
3 mei 2010

Ons kenmerk
RvdR/2010/0864

Bestuurlijke besluitvorming

De Concept Bestuurlijke Samenwerkingsovereenkomst (SOK) voor de realisatiefase is gereed voor ondertekening na het SNIP 3 Besluit. *Voorgesteld wordt om, indien de Minister positief beslist over het projectontwerp (SNIP3) gelijktijdig de samenwerkingsovereenkomst te ondertekenen.*

Het overleg met vergunningverleners is in september 2009 gestart en zal na SNIP 3 moeten worden voortgezet om de vergunningsaanvragen op voldoende niveau te krijgen.

De provincie Gelderland heeft in mei 2009 een coördinatiebesluit genomen, zodat de vervolgpcedures rond de vergunningen gestroomlijnd worden. De gemeenteraad van Zaltbommel heeft op 2 juli 2009 ingestemd met coördinatie op grond van artikel 3.30 van de Wro, waardoor het dijkverleggingsplan onderdeel wordt van het bestemmingsplan.

Maatschappelijk acceptatie

Het project Munnikenland heeft de omgeving intensief en op verschillende manieren bij het ontwerpproces betrokken. Niet alleen via een klankbordgroep, maar ook in werkgroepen die zich bijvoorbeeld op beheer en veterinaire zaken hebben gebogen. Het advies van de klankbordgroep is in het SNIP3 advies van het waterschap aangegeven. Een lijst van aandachtspunten is meegegeven, veel daarvan gaan over de beheer- en gebruiksfase.

Het verlies van landbouwgronden en het verloren gaan van 2 boerderijen leidt bij de direct betrokkenen tot weerstand. Een en ander wordt uiteraard ook beïnvloed door de ontwikkelingen in het vastgoedtraject.

Communicatie

Nieuwsbrieven en informatievoorziening zijn van voldoende kwaliteit geweest gedurende de planstudie. Ten behoeve van de realisatie zal een nieuw communicatieplan worden opgesteld.

Het bestemmingsplan voorziet in de bouw van een accommodatie in het nieuwe buitendijkse gebied. Dit is een initiatief van Wereld Natuur Fonds en SBB om vooral de jeugd te betrekken bij deze (in termen van het WNF:) klimaatbuffer. Het projectontwerp maakt dit initiatief mogelijk, maar realisatie zal door derden plaatsvinden. Het WNF is vooruitlopend daarop reeds gestart met "Expeditie Loevestein" (ontdekkingstochten voor de schooljeugd) en heeft op strategische plekken informatieborden geplaatst waarop het rivierverschuimingsplan wordt aangekondigd.

Goed besluit

Juridische aspecten vergunningen

Er is een aanvang gemaakt met overleg met de vergunningverleners. Het vergunningenmanagement zal na SNIP 3 sterker moeten worden opgepakt in de voorbereiding van ontvankelijke vergunningaanvragen. Er zijn nog geen concept-vergunningaanvragen overlegd.

De vergunbaarheidsverklaringen van de verschillende bevoegde gezagen zijn zeer divers en stellen nadere voorwaarden of voorbehouden ten aanzien van de

maatregel of de uitvoering daarvan. Gemeente, LNV, RWS ON en provincie hebben uitgesproken het plan vergunbaar te achten. Ten behoeve van de Bbk-melding en de Waterwetvergunning zijn aanvullingen en verbeteringen nodig voordat deze ter inzage kunnen worden gelegd. Deze aanvullingen en verbeteringen zijn benoemd in de bijgevoegde bouwsteen van RWS ON en dienen zo spoedig mogelijk te worden opgepakt.

De aandachtspunten worden opgenomen in de totale lijst die onderdeel zal uitmaken van de realisatieovereenkomst. Deze aandachtspunten kunnen nog tot aanvullingen op het ontwerp leiden, omdat er mogelijk maatregelen nodig zijn om effecten te beperken. Deze mogelijke aanvullende maatregelen zijn als risico in de raming opgenomen. Verwerking van de gemaakte opmerkingen is een noodzakelijke stap voordat tot vergunningverlening kan worden overgegaan. RWS ON spreekt de verwachting uit dat de punten oplosbaar en / of mitigeerbaar zullen zijn.

Het onderdeel "advies aan DG Water" uit de bouwsteennota van RWS ON is als bijlage 3 bij deze bevindingennota gevoegd.

De provincie heeft als coördinerend bevoegd gezag in de samenwerkingsovereenkomst op laten nemen dat zij een draaiboek zullen opstellen en daarop instemming vragen van alle betrokken bevoegde gezagen.

Concept-voorontwerp bestemmingsplan

Het inrichtingsplan is vertaald naar een concept voorontwerp-bestemmingsplan. Momenteel worden in het bestemmingsplan en de daarbij behorende toelichting nog verschillende wijzigingen doorgevoerd, zodat het eind mei aan de raad kan worden aangeboden. Voor indiening zal het concept opnieuw door PDR worden getoetst.

Het college van B&W van de gemeente Zaltbommel heeft aangegeven met het concept voorontwerp te kunnen instemmen, mits eerder gemaakte opmerkingen worden doorgevoerd en er geen aanpassingen in het plan worden doorgevoerd, waarmee de gemeente niet kan instemmen. De raad heeft ingestemd met het inrichtingsplan, maar zich nog niet uitgesproken over het voorontwerp.

De gemeente Zaltbommel heeft bij brief van 25 januari 2010 en een collegebesluit dd. 23 maart 2010 aanvullend akkoord gegeven op o.a. het opnemen van gebruiksregels voor opgaande beplanting (handhaving ruwheden), waar wel/niet aanlegvergunningverplicht, relatie ten opzichte van de Wabo, geen wijzigingsbevoegdheid ten noorden het bedrijventerrein, wel een wijzigingsbevoegdheid voor tussendijkse gebied.

Een aantal onderwerpen, vooral de onderdelen van het bestemmingsplan die buiten het plangebied van de PKB maatregel liggen of onderdelen die door derden moeten worden gerealiseerd, moeten de komende maand door de gemeente worden afgekaart. Dan gaat het bijvoorbeeld om de jeugdaccommodatie van het WNF, een evenemententerrein bij Loevestein en de aanlegsteiger bij de Afgedamde Maas. De gemeente heeft in het convenant toegezegd mee te gaan in tijdsplanning die door het project Munnikenland wordt bepaald.

MER

Het MER is helder en toegankelijk geschreven, en beschrijft een zorgvuldige afweging tussen de alternatieven. De commissie m.e.r. heeft in oktober 2008 in een tussentijds oordeel aangegeven dat het MER voldoende informatie geeft op basis waarvan een voorkeursalternatief kon worden gekozen. Daarnaast werden aanbevelingen voor het vervolg gegeven. Uit de toetsing blijkt dat het MER nog

**Programmadirectie Ruimte
voor de Rivier**

Datum
3 mei 2010

Ons kenmerk
RvdR/2010/0864

dient te worden aangevuld een beschouwing omtrent de project-MERplicht op grond van het Besluit m.e.r. Categorie C 16.1 (ontgronding van 100 ha of meer) en een beschouwing omtrent het bevoegd gezag daarvoor. Het MER is voldoende voor de projectbeslissing, maar dient nog compleet gemaakt te worden voordat het ter inzage wordt gelegd.

Programmadirectie Ruimte voor de Rivier

Datum
3 mei 2010

Ons kenmerk
RvdR/2010/0864

Natuurwetgeving

De passende beoordeling is van voldoende kwaliteit om te kunnen concluderen dat de herinrichting goede kansen geeft voor de versterking van natuurwaarden in het Natura 2000-gebied Loevestein, Pompveld en Kornsche Boezem. Er zijn geen *significante negatieve* effecten op de instandhoudings- en ontwikkeldoelen die voor dit gebied zijn vastgesteld. Voor de Natura 2000 habitats en soorten die (al dan niet tijdelijk) een negatief (maar niet significant negatief) effect van de ingrepen ondervinden, zal vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 aangevraagd worden.

Goede uitvoerbaarheid

Archeologie

Archeologie is in het project als volwaardig aspect meegenomen in de planstudie en voldoende gedetailleerd beschreven. Het onderzoek dient op korte termijn te worden voortgezet; door ontbreken van toestemming is nog niet overal het zelfde niveau bereikt.

Er is een beperkte kans van versterking van archeologische waarden, doordat deze grotendeels zijn ingepast in het plan. De Waaloever ter hoogte van de aansluiting de nieuwe dijk en de oude havenlocatie in de uiterwaard zijn de aandachtspunten voor het vervolg.

Beheer en onderhoud beheerplan

Na de vaststelling van het voorkeursalternatief is veel inspanning gestoken in het afwegen, onderzoeken en beschrijven van het benodigde beheer van het gebied. Het beheer- en onderhoudsplan en de verdeling van het beheer en onderhoud zijn goed uitgewerkt en uitvoerig besproken met toekomstige beheerders en omwonenden. Alle eindbeheerders (Staatsbosbeheer, RWS ON, Waterschap en gemeente Zaltbommel) hebben in principe ingestemd met het beheerplan, mits voldaan is aan een aantal voorwaarden waaronder het beschikbaar komen van voldoende middelen voor het uit te voeren beheer.

Op dit moment is niet gegarandeerd dat de waterstandverlagende onderdelen van de particuliere ontgronding in de Gandelwaard voor 2015 zullen worden gerealiseerd. Daarom dient het beheerplan dat wordt ingediend bij de aanvraag voor de Waterwet uit te gaan van het scenario zonder de Gandelwaard en als mogelijke meevaller (meeval-optie) het scenario met Gandelwaard aan te geven. Hierop dient het beheerplan nog te worden aangepast.

Gemeente wegbeheerder

De gemeente geeft aan het beheer van weg over de Maaskade op zich te willen nemen evenals het intensievere beheer van de Schouwendijk, mits daarover duidelijke afspraken worden gemaakt en hier een reële vergoeding tegenover staat. De weg over de Maaskade is een nieuw aan te leggen weg om de bereikbaarheid van Loevestein niet te laten verslechteren. De Schouwendijk is nu al in beheer bij de gemeente, maar zal door de jaarlijkse overstroming een intensiever beheer gaan kennen. De verschilkosten worden door de initiatiefnemer geraamd op circa € 3.500 per jaar ten opzichte van de huidige beheerkosten. Hierover is echter nog geen overeenstemming met de gemeente. Gekapitaliseerd komt dat neer op een bedrag van € 80.000,=.

Rivierbeheerder

RWS Oost-Nederland gaat mogelijk enkele nieuwe objecten in beheer krijgen, waaronder de in- en uitstroombrempels bij de geulen. Het al dan niet in beheer nemen van de kade langs de Afdamde Maas is nog een discussiepunt binnen RWS. In beide gevallen is er dan dus sprake van areaaluitbreiding. Tevens staat RWS aan de lat voor de financiering van beheer dat door derden wordt uitgevoerd (sedimentbeheer in de geulen ten behoeve van de veiligheid).

Om deze verantwoordelijkheden op zich te kunnen nemen is het noodzakelijk dat hiervoor tijdig de benodigde budgetten voor beheer en onderhoud worden gereserveerd. Verzoek aan V&W is om de eigen rivierbeheerder te laten weten dat de vanaf 2016 voor beheer en onderhoud noodzakelijke middelen volgens de gebruikelijke spelregels tussen DG Water en DG Rijkswaterstaat beschikbaar zullen worden gesteld, waarbij het voorstel van DG RWS aan de Secretaris generaal door DG Water zal worden ondersteund.

Geohydrologie

Het waterschap heeft aanvullend geohydrologisch onderzoek gedaan naar de effecten van de voorgenomen activiteit. Op grond daarvan lijkt een optimale uitvoering van de maatregel gewaarborgd te zijn. Het mogelijk effect van piping is wel beschouwd voor de nieuw aan te leggen dijk, maar zal ook voor de Deltadijk langs de bestaande uiterwaard moeten worden onderzocht.

Grond

Naar aanleiding van de optimalisatieopdracht bij SNIP 2A zijn de grondstromen nader in kaart gebracht. De initiatiefnemer stelt voor om zoveel mogelijk vrijkomende grond toe te passen binnen het gebied. Het grondstromenplan geeft daardoor op een aantal stromen een suboptimale oplossing, met name door het laagwaardig gebruik van dijkengrond. De PDR vindt dit gezien de te verwachten vraag naar dijkengrond (HWBP en RvdR dijkversterkingen) ongewenst. Het gebruik van de vrijkomende grond in de Wakkere Dijk en ter verondieping van de zandwinplas kan beschouwd worden als nuttige toepassing in het licht van het Besluit bodemkwaliteit. Dit geldt niet voor de kleiputten rond Loevestein. Op dit punt moet het inrichtingsplan/bestemmingsplan nog worden aangepast.

De toepassing in de Wakkere Dijk is voldoende onderbouwd en komt in het waterkeringsplan terug. De toepassing van grond (waaronder klasse B) in de zandwinplas is momenteel nog onvoldoende gegarandeerd, omdat er nog geen onvoorwaardelijke instemming van de huidige eigenaar is. Hierover worden op programmaniveau afspraken gemaakt. Vanwege het ontbreken van die instemming adviseert PDR om uit te gaan van afvoer van de betreffende grond en heeft daar een aparte kostenraming voor gevraagd. Daarbij wordt uitgegaan van afvoer van alle grond die in de zandwinplas kan worden toegepast. PDR ziet op dat punt nog mogelijkheden voor optimalisatie (dus kostenreductie) door meer klasse B in de Wakkere dijk toe te passen en dijkengrond te vermarkten of in andere werken van het Waterschap toe te passen. Dit betekent nog wel een aanpassing van het dijkontwerp, door minder zand te gebruiken en de kern deels van kleilig materiaal op te bouwen. Op dit punt kan worden aangesloten bij het onderzoek van Deltares voor Veessen en de Noordwaard.

Programmadirectie Ruimte voor de Rivier

Datum
3 mei 2010

Ons kenmerk
RvdR/2010/0864

Vanuit de Waterwet (voorheen Wbb en Wvo) en het Bbk is alles uitvoerbaar zoals het nu is voorzien op basis van de huidige gegevens. Het bodemonderzoek zal op een aantal punten nog uitgebreid moeten worden, met name ten aanzien van de bestaande dijken en de kwaliteit van vrijkomende klei. Doordat nog niet al het benodigde onderzoek is uitgevoerd zijn er nog (beperkte) risico's in het benodigde budget en in de planning (vanwege de benodigde tijd voor aanvullend bodemonderzoek). Deze risico's zijn opgenomen in het risicoregister en meegenomen in het onvoorzien in de raming.

Programmadirectie Ruimte voor de Rivier

Datum
3 mei 2010

Ons kenmerk
RvdR/2010/0864

Kabels en leidingen

De belangrijkste transportleidingen voor drinkwater en gas (die gespaard moeten worden) zijn in beeld gebracht. In de vervolgfase dient het K&L-rapport compleet gemaakt te worden en dienen tevens verklaringen van de beheerders overlegd te worden.

Vanaf de start van het project heeft er afstemming plaatsgevonden met Dunea duin en water (destijds nog DZH). Dunea is nog niet toegekomen aan het opstellen van een instemmingsverklaring. In een position paper heeft Dunea haar standpunten en aandachtspunten aangegeven, met betrekking tot o.a. de uitbreidbaarheid van hun zuivering, het niet extra hoeven beschermen van de drinkwaterleiding in de uiterwaard en ontsluiting van hun terrein.

Morfologie & scheepvaart

De effecten van het plan op de morfologie van het zomerbed zijn door de initiatiefnemer in voldoende mate onderzocht voor SNIP3. Voor vergunningverlening dient nog een aantal zaken te worden onderzocht. Ter plaatse van de in- en uitstroom van de nevengeulen treden namelijk volgens de rivierbeheerder nog te hoge dwarsstromingen op. Maatregelen ter vermindering daarvan worden in het vervolgtraject uitgewerkt, evenals maatregelen ter beperking van gevolgen van erosie bij de geleidingsdam tussen Waal en Afdamde Maas en de primaire waterkering en kade van Woudrichem. Hiervoor is een risicopost in de raming opgenomen.

De benedenstroomse effecten en de gecombineerde effecten van Munnikenland en kribverlaging worden meegenomen in de pakkettoets morfologie Waal.

Ook op het gebied van vaarwegmarkering, zichtlijnen en recreatievaart resteren opmerkingen van de rivierbeheerder die nog uitgewerkt dienen te worden voordat tot vergunningverlening kan worden overgegaan.

Niet gesprongen explosieven

Er is uitgebreid onderzoek gedaan naar Niet gesprongen Explosieven in Munnikenland. Ter plaatse van het verdachte gebied dat hieruit naar voren komt zijn geen werkzaamheden gepland. De gemeente heeft ingestemd met het uitgevoerde onderzoek en de conclusies, maar sluit niet uit dat er alsnog NGE's kunnen worden aangetroffen en beveelt daarom aan een werkprotocol op te stellen voor die situatie.

Technisch Ontwerp & consistentie

Het Inrichtingplan is vertaald naar een ingrepenkaart, waarin van de essentiële objecten eenduidige specificaties zijn gegeven, inclusief dwarsprofielen. Diverse inconsistenties zijn na de voortoets verholpen. Voor de indiening van de diverse vergunningen en plannen dient echter nog een finale verbeteringslag plaats te vinden. Daarbij moeten ook de gemaakte keuzes ten aanzien van het toepassen van grond worden verwerkt in het dijkverleggingsplan/bestemmingsplan.

Uitvoeringsplan

Het uitvoeringsplan is voldoende voor SNIP3, maar dient nog verder te worden uitgewerkt voordat de markt wordt benaderd. De fasering in de aanleg van de Wakkere Dijk en het transport van grond dienen nader te worden uitgewerkt.

Programma van Eisen

Er ligt een programma van Eisen dat als basis kan dienen voor de volgende fase. Daarin dienen de topspecificaties aangevuld en hiërarchie aangebracht te worden. De relatie met de inhoud van het komende SNIP-3 besluit is evident.

Goede projectbeheersing

Grondverwerving en vastgoed

Alle betrokkenen hebben het afgelopen jaar een bieding gekregen. De verwerving komt echter nog zeer beperkt op gang.

Er zal op Titel IV gaan worden onteigend, omdat naar verwachting deze titel geen tijdsverlies zal opleveren en met titel IV eenvoudiger te onderbouwen is dat alle gronden benodigd zijn voor het werk. Het Aankoopstrategieplan zal door PDR aangepast worden op de eerder gemaakte afspraken rond taxaties en overdracht van gronden en overige bijgestelde uitgangspunten.

Kosten

De door de initiatiefnemer geraamde kosten voor de maatregel bedragen € 46,6 mln. Omdat PDR adviseert om niet uit te gaan van de verondieping van de zandwinplas die in eigendom is van SBB, dient uit dien hoofde rekening te worden gehouden met kosten voor extra afvoer van de betreffende grond. Hiervoor is een aparte raming opgesteld, die door PDR als erg worst case is beoordeeld, omdat daarin alle grond naar een depot wordt afgevoerd. De kosten daarvan zijn geraamd op € 4,5 mln. Dit bedrag kan naar verwachting dus nog naar beneden worden bijgesteld.

Opgeteld komt de raming dan uit op € 51,1 mln. Daarmee blijft de raming binnen het in de PKB vastgestelde budget van € 52,2 mln (prijspeil 2009).

De raming ligt hoger dan de raming bij SNIP 2A (raming €42 mln), maar zoals ook in de inleiding aangegeven is was die raming naar de mening van PDR te optimistisch qua inschatting van kosten voor de verwerking van vrijkomende grond. De stijging hangt daarnaast onder andere samen met de extra vergravingen ten behoeve van een groter hydraulisch resultaat, detaillering van het ontwerp, en het nader in beeld brengen van de risico's rond grond. Daarnaast is nu een post voor planschade opgenomen.

In de kostenrapportage is een voorstel voor externe financiering opgenomen.

Markt en aanbesteding

De projectorganisatie heeft de werkzaamheden rond de uitwerking van de marktbenadering doorgeschoven naar de volgende fase.

Planning

De planning is van voldoende kwaliteit voor SNIP 3. In de volgende fase dient verdere uitwerking van de uitvoeringstermijnen aan de hand van het uitvoeringsplan plaats te vinden. Op het gebied van Markt en Aanbesteding is mogelijk nog winst te behalen. De doorlooptijd van de uitvoering is 46 maanden. Aan de hand de PPI planning zijn correcties in doorlooptijden tijdens de

voorbereidingsfase doorgevoerd. De planning voor de realisatie van het veiligheidsniveau sluit op 15 december 2015.

Risicomanagement

Het risicomanagement is op orde; het risicoregister is compleet en van voldoende niveau. De geconstateerde risico's zijn doorvertaald naar de raming en de planning.

Programmadirectie Ruimte voor de Rivier

Datum
3 mei 2010

Ops kenmerk
Rvdr/2010/0864